

Zabudowa ulicy Warszawskiej

Ulica Warszawska jest jedną z najstarszych ulic w Hajnówce. Spełnia funkcję drogi wylotowej z centrum miasta na południe, w kierunku Kleszczel i Siemiatycz. Zabudowę tej ulicy i jej otoczenia stanowiły okazałe domki, których właściciele i mieszkańcy byli zaliczani przeważnie do lepiej sytuowanych i należących do środowiska inteligenckiego.

Zabudowa lewej strony ulicy:

Pod nr 1 mieszkał adwokat sądowy Konstanty Kuryłowicz.

Budynek nr 3 należał do felczera Wincentego Geniusza, który przybył do Hajnówki w 1924 r. Mieszkał w nim z żoną aż do śmierci w 1952 r.

Budynek nr 7 został wybudowany przez Józefa Bartosiaka, który przyjechał do Hajnówki w 1927 r.

Przy ulicy Warszawskiej oraz najbliższym jej otoczeniu bardzo często budowali własne domy co zamożniejsi kolejarze. Była to dla nich dogodna lokalizacja z uwagi na bliskość miejsca pracy. Budynek nr 9 należał do kolejarza Supruniuka.

Na posesji nr 11 należącej do Kalenika Bujnowskiego pobudował się lekarz ginekolog Antoni Regirer, narodowości żydowskiej, zamordowany przez Niemców w 1941 r. Budynek ten spalił się podczas pożaru przed 1939 r.

W budynku nr 13 mieszkał Bujnowski, kierownik smolarni.

W drugim domu za skrzyżowaniem z ul. Kolejową mieszkała dentystka Maria Kamińska. W Hajnówce rozpoczęła pracę w 1924 roku. Pracowała przez okres okupacji i po wyzwoleniu, do 1968 roku a więc przez 44 lata. Po śmierci Eweliny Laskowskiej zabitej w puszczy przez niedźwiedzia w 1942 r. Maria Kamińska wzięła na wychowanie jej najmłodszą córkę, Danusię, którą wykształciła na stomatologa. Całe życie przepracowała w przychodni, o każdej porze dnia i nocy można było do niej pójść i zawsze uzyskać pomoc. Mieszkali u niej ks. Władysław Hładowski, nauczyciel Włodzimierz Preferansow. Zmarła w Warszawie w 1980 r.

W dalszej części ulicy, na skrzyżowaniu z ulicą Wojska Polskiego, istnieje duży dom drewniany dwukondygnacyjny, którego właścicielem był Proppe - z pochodzenia Niemiec. Prowadził tam przed wojną dużą piekarnię. Wyjechał z Hajnówki wraz z rodziną tuż przed wybuchem wojny. Po wojnie miesił się tam Posterunek Milicji Obywatelskiej.

Zabudowa prawej strony ulicy Warszawskiej

Nie opodal obecnego przejazdu za rondem Jana Pawła II znajdował się niewielki budynek kolejowy, w którym śmierć z rąk okupanta niemieckiego poniosło pięciu młodych chłopaków z Hajnówki. Młodzieńcy chcąc uniknąć spotkania z Niemcami, których ujrzeli na ulicy, schronili się w budynku. Niemcy jednak zauważyli ich manewr i ostrzelali budynek. Następnie wrzucili do środka kilka granatów. Budynek w całości spłonął, a z ukrytych w środku chłopców ocalał tylko jeden. Zginęli wówczas Jerzy Melcer lat 16, Sergiusz Żedź lat 25 i trzech innych o nieustalonych do dziś nazwiskach. Wiadomo jedynie, że dwaj nich byli Żydami.

Pierwsze zabudowanie po prawej stronie ulicy, za przejazdem kolejowym linii Hajnówka - Wołkowysk, należało do Czesława Drapały. Jego córki wyszły za mąż za Pawlikowskiego, Hołotę i Kożuchowskiego. P. Drapało prowadził tam warsztat naprawy rowerów. Warsztat ten, z rozszerzonym zakresem usług, funkcjonował jeszcze wiele lat po wojnie, prowadzony przez zięcia p. Pawlikowskiego. Na posesji Cz. Drapały hajnowscy Żydzi w latach 1924-26 dzierżawili budynek, który pełnił funkcję bożnicy.

Następny dom murowany za posesją Drapały pod nr 2 należał do p. Włodarskiego, prowadzącego w nim duży, dobrze prosperujący zakład i sklep rzeźniczy od 1934 r. Podczas okupacji niemieckiej w celu ochrony Amstkomissariatu (gminy) utworzono oddział wartowniczy liczący kilkanaście osób. Żandarmeria niemiecka zajęła na swoje potrzeby budynek Włodarskiego. Posterunek zajmowało 14 żandarmów. Mieszkanie na piętrze budynku zajmował pochodzący z Wiednia leutnant Fuchs. Obowiązki komendanta posterunku pełnił Sychow. Po wojnie budynek zajął Urząd Gminy, w latach 1954-61 Powiatowa Rada Narodowa. Od 1961 r. mieściła się w budynku Komenda Powiatowa Milicji Obywatelskiej. W roku szkolnym 1977/1978 do budynku p. Włodarskiego zostało przeniesione przedszkole nr 2 mieszczące się wcześniej w budynku przy ul. Bohaterów Warszawy.

Budynek pod nr 4 należał do kolejarza Sawko.

W budynku nr 6 mieszkał Suprunowicz, pochodzący z Szereszewa. Jego córka jest znaną hajnowską dentystką

W 1934 r. dom nr 8 pobudował baciuszka Nowik z Lewkowa.

W budynku nr 10 mieszkał leśniczy Romaniuk, dyrektor Technikum Leśnego w Białowieży.

Również w 1934 r. powstał dom nr 12 Orzechowskiego.

Pod nr 14 pobudował się Bożyczko-kolejarz pochodzący z Berezowa.

Następny budynek nr 16 należał do kolejarza Filipiuka, zajmującego się również introligatorstwem.

Ciekawą postacią był Mikołaj Łukaszuk pochodzący z Pasiecznik Wielkich, pracownik Terpentyniarni, który sam pobudował i rozbudowywał budynek nr 18. Przed wojną w budynku mieścił się sklep.

Budynek nr 20 należał do Aleksandra Siniakiewicza.

Przy przejeździe przez tory kolejowe znajduje się dom dróżnika wybudowany w 1906 r.

Naprzeciwko dworca kolejowego znajdował się murowany piętrowy budynek Hirsza Basa o nr 44, w którym w latach 1949-59 mieściło się Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące nr 9. Po budynku zostały tylko fundamenty. Przed tym budynkiem znajduje się dom nr 42, w którym mieszkał Tadeusz Miłkowski - były dyrektor i budowniczy Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Piłsudskiego.

Wielką hajnowską postacią był dr Tadeusz Rakowiecki, który mieszkał w następnym budynku nr 46, naprzeciwko skrzyżowania z ul. Kolejową. W tym samym domu w czasie nauki w Hajnówce mieszkała Krystyna Hryniewicka-Kacperczyk, znakomita lekkoatletka, 2-krotna rekordzistka świata w biegu na 400 mppł.

Na rogu ul. Warszawskiej i Duboisa mieszkał kasjer tartaku Krzewski, później inż. Leon Dubas z Tartaku.

Na rogu ul. Warszawskiej i Bohaterów Warszawy znajduje się duży budynek należący przed wojną do nadleśniczego Władysława Czapskiego. W 1948 r. do budynku zostało przeniesione przedszkole społeczne z dzielnicy Judzianka, które zorganizowała Wiesława Milejówna. Istniały tam do roku 1953 dwa oddziały. Dopiero ze względu na dużą ilość dzieci i warunki lokalowe zlikwidowano jeden oddział. Przedszkole to posiadało duży plac zabaw, który był dość dobrze wyposażony, jak na tamte czasy. W roku szkolnym 1977/1978 przedszkole przeniesiono do budynku p. Włodarskiego.

Początek ul. Warszawskiej, od prawej budynki Włodarskiego, późniejszego budynku Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej

Z prawej zgliszcza po spalonym domu lekarza Regirera

12

To samo miejsce obecnie

Budynek dróżnika z 1906 r.

5

Dom Basa, w którym w latach 1949-59 mieściło się Liceum Ogólnokształcące

Dom dr Tadeusza Rakowieckiego

Budynek Komendy Powiatowej MO na rogu ul. Warszawskiej i Wojska Polskiego